

Statisztika a város háborús hónapjairól.

(Saját tudósítónktól.) A háboru nagy-szerű szociológiai megfigyelések és kutatások bőséges forrása lesz. Az érdekesebbnél érdekesebb adatokat már is gyűjtik. Az országos statisztikai hivatal az elmúlt héten átiratot intézett a városhoz, amelyben egy kérdőív kitöltését kéri. A kérdőívben a városi közigazgatásnak és háztartásnak a háborúval kapcsolatos változásairól kér adatokat. Ezek az adatok, amelyek minden fejtegetésnél beszédesebben illusztrálják a kérdéses változásokat, a következők:

A szervezési szabályrendelet szerint 1914. január 1-én 443 volt a tisztviselők, 45 a díjnokok és 480 az altisztek és szolgálók száma. Bevonult katonai szolgálatra az 1914. december 31-iki állapot szerint 96 tisztviselő, 12 díjnok, 130 altiszt és szolgáló. Felmentést kapott ugyancsak az 1914. december 31-iki állapot szerint 35 katonailag kiképzett és 30 katonailag ki nem képzett városi alkalmazott. A bevonult munkások közül 20 díjnok és 43 szolgáló pótlása vált szükségessé. *Ingyen munkát a város nem vett igénybe* és humánusan szabályozta a katonai szolgálatra bevonult alkalmazottak illetményeit. A közgyűlés ugyanis kimondta, hogy a városi alkalmazottak, tekintet nélkül arra, hogy katonai havidíjasokként vagy mint nem havidíjasok teljesítik katonai kötelezettségüket, a háború tartama alatt is *összes rendszeres illetményeik élvezetében maradnak*.

A városi pótdózásnál az *állami adóalap* 1913-ban 1.732.034, 1914-ben 2.047.295, 1915-ben 2.061.712 korona volt. A pótdó kulcsa 50 százalékos és a kivetés 1913-ban 1.189.033.46, 1914-ben 1.050.305.61 korona, míg a befizetés 1913-ban 917.755.75, 1914-ben 868.485.43 korona volt. A *pótdókból* befolyt 1913. harmadik negyedében 254.225.70, negyedik negyedében 260.469.70, 1914. első negyedében 218.008.50, második negyedében 243.720.72, harmadik negyedében 190.228.22 és negyedik negyedében 216.528.44 korona. Az 1914. év második felében a pótdó kulcsának felemelése *nem* vált szükségessé. A pótdón kívül egyéb bevételi forrásoknál is érezhető volt a háború hatása.

A város összes *bevételi költségelirányzata* volt 1913-ban 6.169.218, 1914-ben 6.585.914 és 1915-ben 6.478.581 korona. Az *összes tényleges bevétel* 1913-ban 6.215.497.39 és 1914-ben 6.507.468 korona volt. A háború folytán nagyobb *megtakarítások* voltak elérhetők: városi gőzfürdő 17.394, egyéb városi épületek fentartása 5638, sétányok, fasorok munkáltatása 8030, külterületi dűlő utak javítása 26.673, rendőrségi épületek fentartása 10.283, katonai laktanyák fentartása 4182, népiskolai helyiségek fentartása 5896, iskolák fűtése 4714, iparosinasiskola 11.615, egyházi épületek fentartása 2357, tüzoltó szerek és eszközök beszerzése 3578, belvízszivattyúzás 7830 korona. A város összes *kiadási költségelirányzata* volt 1913-ban 6.169.218, 1914-ben 6.585.914 és 1915-ben 6.477.518 korona. *Tényleges kiadás* volt 1913-ban 6.463.161.77 és 1914-ben 6.554.008 korona.

Az 1914. év második felében a bevételeknek a háború okozta csökkenése és háborús cél érdekében hozott áldozata folytán a város *hitelműveletre* szorult. A városi házipénztár ugyanis saját alapjából igénybevett 294.913 koronát, amely összeg után a betéti kamatokat a házipénztár fizeti, az összeget magát pedig a hátralékokból befolyó bevételekből határidő kikötése nélkül térítik vissza. A *hadikölcsönre* 2 millió koronát jegyeztet a város. *Háborús célokra* a múlt évben a következő áldozatokat hozta: az országos jellegű segélyakciók támogatására 11039.17, helyi jellegű segélyakciók támogatására 42.769.08, saját maga által fentartott intézményekre 20.000, mozgósítási és sorozási munkálatokra 2000, a bevonuló katonák elszállásolására 28.000 koronát. A hadbavonul-

tak családtagjai az állami segélyezésen kívül 1914. végéig halaszthatatlan esetben 2—10 korona városi segélyben részesültek, azonkívül a hadisegélyre előleget is nyertek. Ezen a címen 1914. végéig 1500 koronát fizetett ki a város.

Azok a nagyobb közmunkák, amelyeket 1914. második felében költségfedezet vagy munkaerő hiányában a város kénytelen volt elhalasztani: a fogadalmi templom, kövezési munka (160.000 K), alsóközponti plébánia kibővítése (20.000 K), paprikapalánta-telep építése (6000 K), közegészségügyi barakk építése (20.100 K), a tápéi komphoz vezető út kiburkolata (15.000 K). *Arra a célra, hogy munkanélkülieket keresethez juttasson, közmunkákat nem végeztetett a város.* A városi közüzemek közül csak a gőzfürdőben történt *üzemredukció* az esetleg előállható szénhiány és a kereslet csökkenése folytán. Ugyancsak a gőzfürdő bevétele csökkent és pedig 1913-hoz viszonyítva 7932 koronával.

KORZÓ MOZI

Igazgató: VAS SÁNDOR. Telefon 11-85.

Ma, csütörtökön 5 és 7 órakor
jótékonycélu előadás

a Vörös kereszt és Vörös félhold javára.

1. Jókai-Zimay: **Király himnusz.**

Előadja a Kegyesrendi főgimnázium vegyeskara.

2. **Spangolországi utam**
1914-ben. Írta és felolvassa: Varga Borbála.

3. **Költemény.**

Szavalja: Szászné Kain Vilma.

4. Dell' Acqua: **VILLANELLE.**

Énekli: Károlyi Adrienne. — Zongorán kíséri: MEÁK GYULA.

5. **Magyar tánc.** Járja: Pillich Gica.

6. **A rajnai őrszem.** (Die Wacht am Rhein.) Előadja a Kegyesrendi főgimnázium vegyeskara.

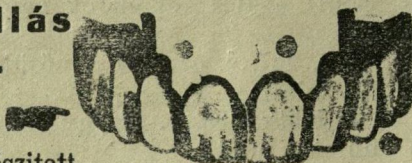
7. **A hősök hazájában**

Aktuális dráma 3 felvonásban.

Rendes helyárak.

F O G A K

szájpadlás
nélkül.

Az általam készített

rágásra kitűnően használható a valódi fogaktól fel nem ismerhető, az eredeti fogakat teljesen pótolják. Készítek továbbá arany koronákat és levehető arany hidakat jutányos árak mellett. Vidékiek 12 óra alatt lesznek kielégítve

Barta Ágoston fogtechnikus

== SZEGED, KIGYO-UTCA 1. SZ. ==
TELEFON 1364.

HIREK

0000

Lodz—Lille.

Szeged, január 27.

Kedves Barátom, mikor a minap éppen csak hadi menetrendszerű gyorsasággal robbogott végig velünk a vonat az Alföldön, amely sima és kerek, mint a gyuródeszkán kinyújtott tésztalap és felhívtam a figyelmedet a vasut mentén néma csöndben és nyugodt békében elterülő vidékre, hogy ime, ki hinnen, hogy a legvéresebb világháborúban állunk, téged az a csöndes, isteni béke, amely ott ült az Alföldön, amelyre a szimpompás, színét minduntalan változtató égboltozat óriási korongként borult, téged az a csönd, az a béke nem nyugtatott meg. Téged a grandiózus képből csak *egy* ragadt meg: a szélmalom, mely mereven kinyújtott karjaival töle szokatlan gyorsasággal hányta a cigánykereket. És neked arról az jutott az eszedbe, hogy ott örölnék; örölnék a katonák számára s a szélmalomtól elcsapongtak a gondolataid a harcmezőre és egyébként is élénk és izgékony fantáziád vérbe mártott ecsettel festette le eléd a háborút, annak minden rettenetével, minden borzalmával. Hiába mutatam rá a szántóföldeken fakadó zöld életre, hiába mondtam neked, hogy nézd a zöld vetések és barna ugar közt huzódó és a napsütéstől fehér, hideg fényben ragyogó sárszalagot, melynek országút a neve és amely a maga kihalt néptelenségével a legnagyobb bizalomra gerjesztő, mert annak a jele, hogy fiainknak határainkon és azokon túl küzdő vitézi ereje mennyire távol tudja tartani tőlünk adáz elleneinket, te mindezek ellenére egyre azt hajtogattad: De mi lesz, ha...

Végig sem merem írni a mondatot, a melyet végig kimondani neked volt bátorságod. És ebben a bátorságodban megnyilatkozott a te nagy-nagy gyávaságod. Leírni azért nem merem a mondatot, amelyet gyávaságodban akkor nagybátran kiejtettél, mert nem akarom még gondolatban sem megbántani hőiesen és rettenthetetlen bátorsággal küzdő hadseregünket és annak bölcs vezéreit azzal, mintha nem bíznám az ő vitézi küzdelmük diadalmas befejezésében. És nem merem leírni azért, mert szavaidnak a papírra vetésével nem akarok szembehelyezni rendíthetetlen bizalmunkból fakadó nemzeti közérzésünkkel.

Soraimat most azért intézem hozzád, hogy a multkor veled szemben meddően végződött küzdelmet új érvvel folytassam és meggyőzzek a mi nagy-nagy bizalmunk jogosultságáról. E lap hasábjain pedig azért intézem hozzád, mert olyan kételkedő kishitűek és olyan bátor — mert rettegésüket kimondani merő gyávák, mint te, sajnos, még többen is vannak, bár hál' Istennek, a nemzet bizó nagy zöméhez képest elenyésző kisebbségben. De ezt a törpe, pöttömnyi minoritást is meg akarom győzni veled együtt arról, hogy a legkisebb bizalmatlanságra sincs okunk, mert — mint Szalay János hírlapíró barátunk szokta az ő megkövesedett meggyőződésével mondani: jól állunk!

Hogy így állunk, arra csak egy, egyetlen egy, de biztosan reméltem döntően meggyőző érvet akarok neked és valamennyitöknek, akik kételkedők és kishitűek vagytok, felhozni.

Ez a döntő és meggyőző érv: *Lodz—Lille*, a német vasuti vonalak legújabb két végállomása. Az egyik orosz, a másik francia földön. *Meghódított orosz és meghódított francia földön.* Miután pedig az adott viszonyok között nincs módodban, hogy elmenj a helyszínre és egyik végponttól a másikig vasúton és a valóságban röpd be a pályát, tedd meg ezt az utat fantáziádban, melyet támogatni fog a térkép. S ha megnézed és látod, hol vetette meg sarkantyus eszímáját a német óriás, aki lőporfüstös arcával és rettenthetetlen erejével diadalmasan áll minden ellensége fölött, lehetetlen, hogy meg